

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hóra . . . 20 K Félévre . . . 110 K
 Negyedévre . . . 55 K Egész évre . . . 220 K
EGYES PÉLDANY ÁRA: 1 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlássy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
 INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Hadsereg és diplomácia

A győztes entente államférfiai még mindig nem unták meg az elvesztett háboru súlyos következményeit néma fájdalommal és megadással tűrő, de szerencsétlen sorsukat is férfiasan és tisztelettel parancsolóan viselő legyőzöttük durva leckéztetését és gyalázását. Szinte csodálatraméltó az a vakmerőség, amelylyel különösen az idegen segítséggel megszerzett győzelemtől léginkább ittasult „grande nation”-nak napoleoni pózokban szónokló fiai még ma is a civilizatio, a jogrend és a keresztényi erkölcsök egyedüli igazi védelmezőit és őreitől merik magukat feltüntetni. Egyről azonban bölcsen hallgatnak. Sohasem olvastunk arról, hogy az entente részéről valaki becsmérlni merésznélne azt a nagyszerű küzdelmet, amellyel a központi hatalmak kisebb létszámú csapata éveken át dacolt az egész világ fegyveres és gazdasági erejével. Nyilván ők maguk is érzik, hogy a küzdelemben az erkölcsi győzelem a miénk és háborus teljesítményeink páratlanok a világtörténelemben.

Bármilyen gyalázatos is legyen tehát az a békeszerződésnek nevezett papírrongy, amelynek aláírását a minden emberies érzésükből kivekőzött, elvakult ellenségeink esetleg tán reánk fogják kényszeríteni, semmi okunk sincs a kétségbeesésre. Hála a magyarok gondviselő Istenének, a legyőzött népek között mi vagyunk az elsők, kik a forradalmak örületéből, háború haláltalan áldozatok árán is, kigyógyultak. Sorunk intézését rosszlelkű, bárgyu népbolondítók helyett, erces karu, hazaszeretettől lángoló, hős hadvezérünk vezetése mellett, az igazi, a keresztény magyarság vette a kezébe és munkásságával, szinte tüneményes gyorsasággal alkotta meg a magyar nemzet dicsőséges jövő-

jének legbiztosabb zálogát, a mi legdrágább kincsünket, a magyar nemzeti hadsereget, amely tán nemsokára az egész világnak megmutatja majd, mire képes az igazi, a hősiesség magyar hazaszeretete.

A háboru tapasztalatai megmutatták azonban, hogy bármely igazságos legyen is az ügy, amelyért valamely nép sikra száll, bármily vitéz és bátor is legyen hadserege, biztos győzelemre kilátás csakis úgy lehet, ha a harctéri vezetéssel, megfelelő ügyes és körültekintő diplomáciai irányítás párosul. Az igazságnak tartozunk azzal, hogy megvalljuk, hogy ezen a téren a mi államférfiaink és diplomatáink háborus teljesítményei meg sem közelítik az entente páratlanul álló sikereit. Senki sem tagadhatja, hogy a háboru egészen másként végződhetett volna, ha a központi hatalmak diplomáciájának is meglelt volna a maga Hindenburgja.

A rossz diplomáciai vezetés katasztrofális következményeinek iskolai példáját azonban leginkább Károlyi és kalandortársainak szomorú emlékü uralma mutatja. Szinte gyermekies naivsággal ültek fel ezek a lelkiismeretlen és bárgyu népbolondítók az entente diplomaták előzetesen, természetesen kidolgozott cselszövényeinek. S amit annyi éven át nem tudtak elérni a világ minden tájáról összehordott haderők a világtörténelem legvéresebb küzdelmei árán sem, pár hét alatt elvégezte a bennünket körülvevő, példára leselkedő ellenségek biztatása és örömujongása közepette ez a diszes társaság.

Okulva a multak tapasztalatain minden figyelmünket és törekvésünket arra kell tehát összpontosítanunk, hogy közös diplomáciánk hagyományos szellemével szakítva, a magyar nemzeti hadsereghez igazán méltó, modern, magyar diplomáciát is tudjunk magunknak te-

remteni. Az irányt, amelyet ezen a téren követnünk kell, páratlanul álló fényes tehetségeivel eléggé világosan megmutatta már közéletünk nagy patriarchája: Apponyi. Reméljük, hogy amint nemzetünk lángoló hazaszeretete a hadsereg újjászervezésével is megteremtette a maga kiváló vezetőit, úgy az ujonnan alakuló magyar diplomáciai kar is megfogja találni azokat, akik borzalmas helyzetünk emberfeletti feladatával sikeresen megtudnak majd küzdeni.

Tulzás nélkül állíthatjuk, hogy a világtörténelemben ország tán még sohasem volt olyan rettehető külpolitikai helyzetben, mint aminőben van most a mi szegény, barátaitól megfosztott, mindenkitől elhagyott, prédára éhes, ádáz ellenségeitől körülvevett hazánk. A legújabb idők eseményei folytán tisztába jöhetünk azzal, hogy ez az ezerkaru, minden-hova elérő polyp, az entente, keneteljes prédikációjától, színtelt jóindulattól csepegő diplomáciájára átkos munkáját még nem végezte el.

A világtól elzárta, fogalmunk sem lehet arról, hogy titkos boszorkánykonyháiban minő újabb embertelen szuro eszközöket és megpróbáltatásokat tartogat a még meglevő magyarság teljes elpusztítására. Egy elhibázott, elhamarkodott lépés és a magyar haza még meglevő maradványaival együtt rombadőlhet mindaz, amit a keresztényen magyarság végső anyagi erői megfeszítésével alkotott. Szedjük tehát most össze minden szellemi erőnket és erőnk végső megfeszítésével vivjük meg a magyarság sorsdöntő első diplomáciai harcát, amelynek céltudatos, körültekintő vezetése ép-olyan elengedhetetlenül szükséges nemzetünk megmentésére, mint maga a hősiesség magyar nemzeti hadsereg.

Márffy Ede.

„Fiume, o la morte!”

Amiről a saját országában kigunyolt, meggyalozott magyar álmódni is alig mer, amit sutogva és sóhajva ejt ki csak magyar ajk, azt merészen, bátran, gögösen kiáltja oda a nagy világnak egy fanatikus olasz poeta:

— Fiume, o la morte! — Fiume, vagy a halál!

— Gabriele D'Annunzio meghal, de nem hagyja el Fiumét! — mondja vakmerően, halálraszántan hiveinek, s van gondja rá, hogy meghallják kijelentését mások is, — azok is, akiket illet. Talán, hogy faite accompliet teremisen, talán, hogy fenyegetésével engedékenységét provokáljon, — talán, hogy költői álmát valóra váltsa... Elvégre nem utolsó dolog egy ünnepeit, babérral ékesített költőnek a sokat megénekelte bájos ideál hullt teteme mellett elvérezni...

Másfél éve immár, hogy megszállva tartja Fiumét. Hiába minden fenyegetés, hiába minden ígéretes: — nem mozdul onnan. Mintha minden porszemjéhez ezernyi édes emlék fűzné, mintha a multak búbajos zenéje tartaná lekötve lelkét és parancsoló erővel üzné, kergetné a végletek felé. Pedig ő sohasem volt otthon Fiumében! Csak mint idegen ábrándozott a magyar melók között: a jövőről, Italia Grande-ról, s az Adria gyöngyéről... És énekelte vitorlás gondolóján csodaszép nyári éjszakákba a mesés zép nocturnót:

— Somno, tudolce somno...

Mégis... Most makacsul, dacosan ragaszkodik hozzá, mintha ott született, ott nőtt volna fel. Konok elszántsággal viseli a blokádot, szilaj hévvel ostromozza a világot, mely nem érti, nem akarja megérteni őt, s azt a

tiszteletreméltó nagy, erős, hatalmas akaratot, melyet ő vitt magával Fiuméba, hogy megvalósítsa.

— Fiume, o la morte! — kiáltja szikrázó, tűzben égő szemmel, mikor a megfogyatkozott, de elszánt és vakmerő csapatok fölött szemlét tart.

— Fiume, o la morte! — sutogja magában, mikor a magyar kormányzósági palota bitorfüggönyös, meannyezetes ágyában édesen elszendereg. És nem hallgat másra senkire és semmire. Tárgyalhatnak fölőle Párisban, Londonban, San Remóban, — amennyi jól esik, válthatnak diplomáciai jegezeket, amennyi tet-szik, küldhetik az ultimátumokat ezerszámra, D'Annunzio egyet lát csak, egyet tud csak, hogy

— Fiumének olaszoknak kell lennie!

Más nem érdekli, más lényegtelen előtte. Neki nincs vágya, neki nincs álma, csak egy: Fiume, az Adria ragyogó gyöngye. Letette tollát, mellyel szines álmait szölte, elhagyta politikáját, mellyel hazáját háboruba vitte, nem ir, nem versel, nem szónokol többé, csak lelkesíti katonáit és vár... Vár addig, míg felkel egyszer a ragyogó szép nap, mely biborpalástot von a gyönyörű jegyes pompázó feje fölre s virághullás és ágyudörgés között vonulhat be a templomba Te Deumot tartani.

Vár, vár addig, míg romboló cirkálóok jelennek meg a kikötőben s megadára szólítják őt fel... Akkor... őh akkor jön a vég, a nagyszerű, a dicsőséges vég és ezer és ezer halálrakész fanatikusa nemzetének és nemzete nagyságának fog a romok közé temetkezni egy vágygally, egy akaratlaj ajakán:

— Evviva Fiume italiana!

S azután csend lesz ismét a tengerpar-

ton... és a magyar kormányzósági palota ormán más zászlót lenget ismét a szél. Olyant, amilyent nem az igazság, hanem a politika tűz ki oda!...

Ezt mondja, ezt vallja Fiumében Gabriele D'Annunzio, a rajongó, szélsőséges olasz irredentista költő. S nem gondol arra, vajjon mit mondának ahoz itt a Drávától a csalódott, meggyötört lelkű magyarok? Vajjon bele-nyugosznak-e vala abba, hogy a magyar szent koronának legdrágább gyöngyszemét, legragyogóbb ékességét, évszázados büszkeségét és gazdasági életének ütőerét, a magyar tengert csak egyszerűen elvegyék tőle?

Nem gondol arra az izzószemű, rajongásban elvakult poeta, hogy egy magára hagyatott, ellenségeinek kiszolgáltatott, de ezeréves dicső multa visszatekintő, hasonlóan rajongó, lelkes nép szívébe, lelkébe markol bele, valahányszor azt kiáltja:

— Evviva Fiume Italiana! S hogy ez a markolás fáj, nagyon fáj ennek a szerencsétlen nemzetnek... S hogy minden baja, bánata közepett is bizó hittel és reménységgel tekint a jövőbe. Amikor az Adria gyöngye ismét magyar lesz, mint évszázadok alatt volt, amikor a kormányzósági palota ormán egyetlen lobo-gót fog lengetni a szél Fiumében, azt, amelyen a magyar szent korona, a jogar, s az ország almája van kihimezve, amikor egyetlen kiáltás fog hangzani a Kárpátoktól az Adriáig:

— Eljen a magyar tenger!

D'Annunzio nem gondol arra, — csak él, álmodik és ábrándozik, mint egy igazi poeta. Szerencse, hogy az ő álma nem sokáig fog már tartani, s kezdődni fog a mienk...

Dr Zádor Károly

Felhívás

Azok az 1896, 1897, 1898, 1899 és 1900. évben született katonaviselt tartalékos és népfelkelő egyének (rokkantak kivételével) ideértve a háboru tartamára felmentetteket is, kik a f. hó 6-án újságilag és kifüggesztés útján közhírré tett felhívásra, személyleírásuk és igazolványaik átvétele végett, a nemténylegeseket nyilvántári hivatalban (Egyház-tér 7. sz.) a kifizető napon s eddig még nem jelentkeztek, újból felhivatnak és nyomatékosan figyelmeztetnek, hogy ezen jelentkezési kötelezettségüknek azonnal eleget tegyenek, mert ellenesetben a jelentkezési kihágásért szigorúan meg lesznek büntetve és elmulasztott jelentkezési kötelezettségükre a kényszereszközök alkalmaztatása mellett kényszerítettetni fognak.

Az 1895. évben született fentemlített kategóriákba tartozó egyének a f. hó 17. én leendő pontos jelentkezésre szintén felhivatnak.

Debrecen szabad királyi város
katonai és ill. ügyosztálya

Hol nevelték a vezéreket?

Tisztogatás a „proli“-hivatalban

Az „elvtársak“ egymás közt proli hivatalnak hívták a munkásbiztosító pénztárt, amely igen jól bebiztosította a munkásvezéreket, de a szegény munkásnak bizony vajmi keveset adott. Most derülnek ki apránként a „vezérek“ dolgai, hogy a nagytakarítást megkezdte Kresznerics Gy. Ferenc miniszteri biztos.

Nagyon érdekes megismerkedni a „proli“-hivatal belső szervezetével, mert az volt kétségtelenül a melegágya a bolsevizmusnak. Innen törtek elő az utca vezérei.

Hogy kik voltak a hivatal vezetői, egyenként felsoroljuk őket és közöljük, mi volt a képzésük és fizetésük a háboru alatt! (Akkor ez rengeteg összeg volt!) Ezek izgatták a nyomorgó tömegeket, míg ők fényes jólétben éltek.

Tisztviselők

Handler Gyula igazgató 14.380 korona fizetéssel. Képzése 5 elemi népiskola, alsó építő ipariskola, exploziós motorkezelő tanfolyam. (Ez értett az explozióhoz!)

Török Gábor fogalmazó 10.700 K fizetéssel. Képzése 6 elemi népiskola, 5 ipariskola.

Labonc András kezelőtiszt 8840 K fizetéssel, 6 elemi népiskola, 4 ipariskola.

Pányoki Lajos 9140 K fizetéssel, 4 gimnázium, kereskedelmi szaktanfolyam.

Pál János 8540 K fizetéssel, 5 elemi népiskola.

Szajkó Géza 8540 K fizetéssel, 6 elemi népiskola.

(Ugyanakkor, a háboru végén a legnagyobb fizetésű, debreceni hírlapírónak évi 6000 K fizetése volt.)

Ezek az alakok vetették magukat a közhatalom gyepölője után. Sikerült is tönkretenni teljesen az országot. Nem is lehetett ez másként, hiszen ilyen csekély képzettségű emberek, akik a nemzetközi szociáldemokrácia maszlagirodalmán önművelődtek, még arra a helyre sem valók voltak, ahová feltolakodtak.

De a munkásbolondítás kifizette magát: jól éltek, jól ruházkodtak a vezérek, Török elvtárs házat is vett, perzsa szőnyeget, zongorát. A munkások ezrei rongyosak maradtak.

Az orvosok

Az orvosi kar tagjai voltak: Gáspár Géza 15.316, Brunner Lajos 4800, Szász Adolf 2600, Hahn Aladár 6000, Fehér Hermann 4800, Hausner Ignác 6000, Fischer Artur 6000, Weszeczky Oszkár, Grósz Pál 4800, Gottlieb József 1800, Friedman 1800, Forbath Hermann 4800, Rózsa Ignác, Burger Péter 6000, Balog Arthur, Nagy Kálmán 4800 korona évi fizetéssel, ezenkívül 2000 kcoronás tétellel szerepel a Bábaképezde is. Hogy ki vette fel a 2000 koronát, még nem tudjuk. Bizonyosan nem a főbába...

Ugyebár feltűnő, hogy az orvosi karban csupán egyetlen született keresztyén orvos volt, a többi mind zsidó.

Már a vidéken több volt a keresztyén orvos, de kisebb a fizetés, azonban ahol zsidó orvos

akadt, ott zsidónak juttatták a megbízást; az igazgató gyöngéden támogatta hitsorsosait.

Gáspár Géza (április 5 óta őrizet alatt!) a háboru alatt 15.316 K igazgató-főorvosi fizetés mellett még mint mikepércsi s józsa orvos külön javadalmazást húzott a munkáspénztártól, azonkívül pedig ugyanott községi körorvos is volt, természetesen külön körorvosi fizetéssel. Ez a simplex orvos több fizetést húzott a háboru alatt, mint akármelyik miniszter. Az évi jövedelme a folyton munkásnyomorról prédikáló nagy szociálistának hozzáértők becslése szerint megütötte a százezer koronát.

TÁVIRATOK

Politikai válság a csonka-kerületek miatt

Új kormány kombinációk

Budapest, május 15. (Nemzeti St. tel. jel.) A csonkakerületek kérdése nyomán támadt elvi ellentétek a pártok előzetes megállapodásai ellenére kiélesedtek a nemzetgyűlés pénteki és szombati ülésén. A helyzet e pillanatban az, hogy ha a belügyminiszter javaslatát szavazás alá bocsájtják, beáll a kormányválság. — Ez okból ismét előtérbe lépett az egységes kormányzópart eszméje és a Ker. Nemzeti Egy. pártjának Klebersberg-Teleki csoportja keresi az érintkezést a kisczardák Gaál Gaszton-féle csoportjával. A felleg az, hogy az új kormányzópartnak a Kisczardapárt körül kell kifejedesednie. A két párt megbízottjai ma délben ültek össze, hogy a válság körüli differenciákat elsimítsák, kétségtelen azonban, hogy az egységes kormányzó partnak az eszméje egyre több képviselőt hódít meg magának.

Rubinek Gyula földművelésügyi miniszter ma reggeli elutazása előtt kijelentette, hogy ő a béke embere és minden erejével támogatja a koalíció gondolatát legalább két keresztyén párt között.

A Klebersberg-csoport viszont komolyan foglalkozik a kormányzópart megalakulásának lehetőségével és ma délben már az új kabinet névsora is nyilvánosságra került, Eszerint Teleki Pál gróf, vagy Cettler Jenő lenne a kabinet elnöke, a tagok között Hegyeshalmi Lajos mint kereskedelmi, Cettler Jenő mint földművelési (ha ő lenne az elnök, akkor Kenéz Béla vagy Pallavicini György őrgrof) Rehber ezredes mint honvédelmi és Szmrecsányi György vagy Dömötör Mihály, vagy Putnoki Móric mint belügyminiszterek szerepelnek. Ha Andrassy Gyula gróftól sikerülne megnyerniök a kabinet elnökéül, akkor Teleki Pál gróf mint külügyminiszter van kombinációba véve.

A Vatikán a Nemzetek Szövetségében?

Hága, május 15. (Nemz. St. tel. jel.) A Daily Telegraph közli, hogy nem hivatalos tárgyalások folynak arról, hogy a Vatikánt a Nemzetek Szövetségének tagjai közé felvegyék. A lap megjegyzi, hogy nehéz a felvételre alapot találni, mert a Vatikán sem nem souverain, sem nem nemzeti államalakulat.

Patacsi — honvédelmi államtitkár

Budapest, május 15. (Nemz. St. tel. jel.) A hivatalos lap mai száma közli, hogy a kormányzó Patacsi Dénes kisczardai államtitkárt honvédelmi államtitkárrá nevezte ki.

HIREK

Hirszolgálatunkat

sikerült olyan arányokban megszerveznünk, hogy ma már módunkban van olvasóközönségünknek a nap minden szakában megbízható forrásokból származó hírekkel bőven ellátni. Minthogy azonban a súlyos papírválság egyelőre nagyobb terjedelmet nem enged lapunknak, elhatároztuk, hogy szerkesztőségünk kapujára táblát függesztünk ki s amíg a papírkrisis tart, ezen a táblán fogjuk értesüléseinket olvasóközönségünk tudomására hozni. Kötelességet teljesítünk akkor, amikor ezt tesszük, de minden honpolgár is hazafiai kötelességét teljesíti, amikor a súlyos időkben az ország sorsának kiutakulását élénk figyelemmel kíséri. Ez okból felhívjuk a nagyközönség figyelmét Piac-utca 59. szám alatti szerkesztőségi helyiségünk távirati táblájára.

— Istentisztelet. Az ágostai hitv. evang. templomban (Miklós-utca 3.) d. e. 10 órakor Zemán Zoltán segédlelkész végzi a tiszteletet. Utána a templomban egyházi közgyűlés lesz, melynek tárgya az egyházi adózás megállapítása. Délután 3 órakor ima.

— Kiadó részvénytársaságunk igazgatósági elnöke, Mitrovics Gyula egyebek között nagy elfoglaltságára is hivatkozással, elnöki állásáról május 2. igazgatósági ülésen lemondott, de lemondását az igazgatóság nem fogadta el. Mitrovics lemondását a május 9. ülésen megismételte s ezuttal már az igazgatóság sem térhetett ki Mitrovics megmáshatatlanságára. Azért már csak az igazgatóság legközelebbi üléséig vezeti a részvénytársaság ügyeit. Tiszteletdíját különben már május elsején sem vette fel.

— Városi közgyűlés. Debrecen város törvényhatósági bizottsága szombaton délelőtt tartotta rendkívüli közgyűlést Szomjas Gusztáv kormánybiztos főispán elnöke alatt. A városi kórház járványosztályának kibővítésére vonatkozó javaslatot több felszólalás után levetették a napirendről, mert a közkórházat az egyetemi oktatás céljaira továbbra is átadják az egyetemnek és ez irányban már folynak a tárgyalások. Felhatalmazták a tanácsot, hogy a nemzeti hadsereg, az ország területvédelme és a menekültek javára rendezendő felolvasások és szórakozások vigalmi adóját esetenként elengedhesse a teljesen vagy egészen. A haltenyésző részvénytársasággal kötendő új szerződést némi pótlásokkal elfogadták. Ekli József követelte, hogy az anyagokat pontos leltár mellett becsértékben adják át, majd rámutatott arra, hogy a halastavi építkezéseknél súlyos mulasztások történtek. Komlóssy Imre kéri, hogy mások ilyen fontos szerződéstervezetet nyomassanak ki, mert egyszeri hallásra lehetetlenség megbírálni azt. Tervegy Tamás rámutatott arra, hogy súlyos mulasztások történtek a halastavi építkezéseknél, éppen ezért a megindítandó vizsgálathoz szigorú eljárást kér. Ne a személyeket nézzék: ki a sógor, ki az atyafi, hanem keressék meg a bűnöst, a mulasztót, mert az nem érdemli meg, hogy hivatali állását vagy összeköttetéseit figyelembe vegyék. Szakítani kell az eddigi gazdálkodással. A közgyűlés Komlóssy indítványát elfogadta. Felírnak a pénzügyminiszterhez, hogy a máv. üzletvezetőség által vásárolt 500 vagon fa árban kifizetett 1.400.000 koronát teljes összegében biztosítsa a város részére, mert a kifizetés közvetlenül a pénz felülbélégezése előtt történt és így a város 700.000 koronával károsodott. Utasították a tanácsot, hogy a főkertészi állást pályázat útján töltsé be. Jövähagyták 2 városi ingatlan eladását. Egyhangulag elfogadták, hogy Horthy Miklós kormányzó nevére alapítványt tesznek és e célra legalább 300 katasztrális hold területet ajánlnak fel. Több apróbb ügy elintézése után a közgyűlés 11 órakor véget ért.

— A Kath. Népszövetségi Otthon 1920 május hó 30-án d. u. 6 órakor rendes évi közgyűlést tart Piac-u. 68. sz. a. helyiségében, melyre a tagokat ez uton hívja meg az elnökség.

— Tisztelgések a Kisgazdapárti minisztereknél. A keresztyén kisgazda- és földművespárti vasárnapi zászlóbontása alkalmából Debrecenbe érkező kisgazdapárti miniszterek vasárnap d. e. 9 és 11 óra közt fogadják a tisztelgő küldöttségeket a városháza közgyűlési termében.

— Bizalmi egyének a választási névjegyzék készítésénél. A választói névjegyzék elkészítéséről szóló 5987—1919. M. E. sz. rendelet 4 §-a szerint az összeírási biztos mellé bizalmi egyént jelölhet ki bármely országos pártnak helyi szervezete, továbbá az illető összeírási biztos működési területén lakó vagy tartózkodó legalább száz oly egyén, akinek kétségtelenül van választójoga. A bizalmi egyént írásbeli nyilatkozatban kell kijelölni. — A nyilatkozatot a helyi pártszervezet vezetőségének vagy legalább száz választónak alá kell írnia. Az utóbbi esetben minden aláírás mellett fel kell tüntetni a választó korát, foglalkozását és lakását. Ha a bizalmi egyént nem pártszervezet jelöli ki, a nyilatkozatot legalább három olyan választónak kell átnyújtani, akiket a nyilatkozat átvétele ismer vagy akik személyazonosságukat hitelesen igazolni tudják. A bizalmi egyén akadályoztatása esetén helyettesít is lehet kijelölni hasonló módon. Miután az összeíró biztosok a tulajdonképeni névjegyzék szerkesztési munkálatokhoz 17-én már hozzáfognak, felhívom mindazokat, akik az idézett rendeletben megállapított joggal élni kívánnak, hogy szabályszerűen kiállított nyilatkozatokat, vagy az összeírási biztosokhoz vagy hozzám a hivatalos órák alatt (8—12 és 3—6) nyújtsák be (városház, földszint 5 sz.) Az összeíró biztosok neve és hivatalos helyisége az utcai plakátokon van kijelölve. Csobán Endre főlevéltárnok.

— Győr felirata a szabadkőművesség ellen. Győr sz. kir. város törvényhatósága megküldötte Debrecennek is a közgyűlési határozatát, melyben arra kéri a kormányt, hogy a szabadkőműves páholyokat oszlassa föl, a páholyok vagyonát pedig igazán emberbaráti célokra fordítsa. A felirat indokolása mondja, hogy a szabadkőművesség nemzetközi szervezettel az ország történelmi határainak és a magyarság nemzeti életét eddig biztosító intézményeknek megdöntésén dolgozott, a nemzetközi (zsidó világhatalmi!) politikai célok követésével hazánk ellenségeivel a mostani helyzet előkészítésén céltudatosan együtt dolgozott. (Jakabovits Özsdiás — Jászi Oszkár.)

— Az Országos menekültügyi hivatal felhívja a Magyarországi ellenséges megszállás alatt levő területeiről kiutasított, illetve menekült lakosságot, hogy nyilvántartásba vétel céljából személyesen vagy írásban mielőbb jelentkezzék a jelenlegi letelepedési helyéhez legközelebb eső m. kir. menekültügyi kirendeltségnek. Írásbeli jelentkezésnél a név, életkor, eredeti lakóhely, a menekülés ideje, a jelenlegi lakóhely és foglalkozás, valamint a családi állapot is feltüntetendő. Debrecenben Simonffy-u. 1/c.

— A honvéd teológus emlékalapítvány letétele. Fényes és felemelő ünnepség keretében — amelyen jelen voltak a körletparancsnokság, az egyetemi tanács, ref. iskolák, az Arany János társaság stb. képviselői és az egyetemi ifjuság — tett bizonyosságot lángoló hazaszeretetről a debreceni ref. teológus ifjuság a ma 11 órakor a kollégiumi díszteremben tartott ünnepély alkalmából a honvéd teológusok emlékalapítványának letétele által, melynek 4459-93 korona tőkéje a debreceni Katona Otthon javára rendezett katonanapok jövedelméből e célra a kántus rendelkezésére bocsátott részből és az ifjuság adakozásából gyűlt össze.

— Képviselőválasztók összeírása. A vezetőség újból felhívja a háztulajdonosokat (házbérlőket, házmestereket, akik a bejelentő lapokat még nem vették át, hogy azok átvétele végett az utcai hirdetésményeken megjelölt hiv. helyiségekben a mai nap folyamán okvetlenül jelenkezzenek. A háztulajdonos távolléte, vagy akadályoztatása esetén a lakók gondoskodjanak az átvételről. Hivatalos órák délelőtt 9—12, délután 3—6. Akik a bejelentő lapokat már átvették, azokat a mai nap folyamán szintén

szolgáltatásuk vissza. A bejelentő lapokat mindenki pontosan sajátkezűleg töltsék ki. A kérdésekre nem vonatkozással, hanem szavakkal kell válaszolni. Az utcák beosztásáról minden közigazgatási kerületben külön szövegű hirdetések adnak felvilágosítást. A bejelentés elmulasztása vétség és büntetést von maga után Az összeírás vezetősége.

— Gazdák és iparosok! Nem kell többé láncos, nem kell többé az ugynevezett házi-zsidóhoz szaladni, ha valami eladni való van, mert megalakult az „Agricola” export import keresztyén részvénytársaság 20 millió korona alaptőkével. Célja az összes terményfelesleget külföldön elhelyezni, nehogy a közvetítő vágja zsebre a külföldi és belföldi pénz közötti különbséget, hanem a termelő, mert eddig busás haszonnal járt a kiszállítás. A láncosok itt megvették a búzát 100—300-ig mázsánként, külföldön pedig 3000—4000 koronát, vagy ily értékű más cikket kaptak. Célja gazdasági és ipari gépek, eszközök beszerzése, állatok eladása és vételi közvetítése stb. A részvény társaság a tisztántuli vidéknek bekapcsolása végett 1000 drb. részvény lejegyzését szabadon hagyta, melyből eddig több mint 200 drb. itteni gazdától már le van jegyezve. Jegyezzen minden gazda és iparos, hogy Debrecenben a tisztántuli vidékre egy feltűnésű felállítások, mert anyag és erkölcsi érdeke megkívánja. Egy részvény névértéke 500 korona, melyből most a jegyzéskor csak 175 koronát kell lefizetni, a többit szükség esetén részletben egy, az igazgatóság által meghatározott későbbi időben. Jegyzéseket a „Hajdúföld” kiadóhivatalban lehet eszközölni. Alapítási tervet ugyanott megtekinthető. A jegyzések május végén lezáródnak.

— A debreceni keresztyén biztosító intézet részvénytársaság alakuló közgyűlését ma délelőtt 11 órakor tartja a vármegyeház dísztermében. Kérjük a részvényesek minél nagyobb számban megjelenését.

— Az oláh haramiák elföldelési díja. A magyar csapatok bevonulása után március 14-én két oláh haramiát, akik a Nagycserén rabolni és gyilkolni akartak, agyonverték nagy szorongatásukban a magyarok, akik már akkor több lösebből véreztek. A két vadmac haramiát Hajdusámsomban földelték el. A temelési költség 900 korona volt, melyet most Hajdusámsom község Debrecen városával akar megteríteni.

— Sértő kérdés a választói bejelentő lapon. Nem tudjuk, kinek az agyában fogamzott meg az a szörnyű gondolat, hogy Magyarország összes tisztességes nőinek, amennyiben szavazati jogra akarnak szert tenni, írásban meg kell felelniük erre az orca-pirító kérdésre: „nem áll-e erkölcsrendészeti ellenőrzés alatt?” Meggyőződésünk szerint, ha ezt a kérdést merné bárki is a társadalmi életben tisztességes nőközintézmény, a büntető bíró kétségtelenül elmarasztalná becsületsértés vétségében. — A legtöbb keresztyén erkölcsű asszony és hajadon bejelentésében hallatlanná tette azt a duva kérdést azzal, hogy a felelet helyett egyszerűen keresztül húzta. S mi történik erre? A mai lapokban megjelenik a figyelmeztetés, hogy a felelt kérdésekre határozott igennel vagy nemmel kell felelni. — Ez az, amit tisztességes nőtől senki nem követelhet. — A rendőrség jól ismeri azokat, akik az erkölcsrendészeti felügyellete alatt állanak, — tessék azoknak díszes névsorát kerületenként közölni a biztos urakkal, azzal az utasítással, hogy azoknak ne adjanak bejelentő lapot.

— Keresztyén és keresztény iparos testvérek! A fauzsora letörésére és lánckereskedelem gyökere kiirtására alakult Keresztyén Fatermelő Szövetkezet központi intézete Debrecenben 1920. május 17-én hétfőn délután 4 órakor az Ipartestület dísztermében nagyszabású iparos gyűlést tart. Tárgyszorozat: A szövetkezet alapszabályainak ismertetése, a debreceni fióktelep felállítására. Előadó: Szigethy József a keresztyén fatermelő szövetkezet titkára. Minden keresztyén és keresztény iparos és kereskedő ott legyen. Az elnökség.

— Alföldy Károly tánciskolájában az új tanfolyam május hó 17-én kezdődik. Beiratások Péterfia-u. 2.

— A Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó-vállalat R. T. közgyűlését f. hó 16-án, azaz vasárnap délután 4 órakor tartja meg a Bika nagytermében.

— Kaszáló kiosztása. A Hortobágyon a kaszálóterületek kiosztása folyó hó 17—22-ig fog történni. A kaszálattani szándékozók — elsősorban debreceni gazdákat — felkérjük, hogy a mátai biztosi hivatalnál jelentkezzenek.

— Szováti város-birtokból, akik szerezni óhajtanak saját érdekükben vasárnap délelőtt fél kilenc órakor jelenjenek meg a Polgári és Gazdakör helyiségében.

— Nagy versenyrkörözést rendez Cirkusz Gazdag Európa legjobb birkozóival a Szechenyi téren levő műlovardájában a közönség élénk érdeklődése mellett. Ma vasárnap este két pár mérkőzik Kuszlbach—Motyó, Polyó—Hennbüchler binokok.

— Köszönetnyilvánítás. Min tanok, kik felejtethetetlen drága jó Irmuska tesvérem végtisztességtelétlen megjelentek és mélységes bánunkat enyhíteni igyekeztek: fogadják testvéreim nevében is, hálás köszönetemet. Debrecen, 1920. május 15. Füleki Kovács Mihály ref. organista-kantor.

— Veszelt ebmarás. Tiszacsegén Hajdu István földmivest veszelt eb mara meg. Fel szállították a budapesti Pasteur-intézetbe.

— Jegyezzük a Nemzeti Hitelintézet r. t. részvényeiből, mert közgazdasági életünket is keresztyén és nemzeti szeltemben kell átalakítani, ha élni akarunk! — Jegyzéseket kiadóhivatalunk is elfogad.

— Bérlők és háztulajdonosoknak fontos és nélkülözhetetlen utmutató az új „Lakbér-emelési rendelet” tájékoztató, hogyan és mennyivel szabad lakbérüket emelni. Magyarázatokkal ellátva: dr. Buczy Ferenc ügyvéd Debrecen város Lakshivatalának volt előadója. Ára 6 kor. 60 fill. Kapható az összes könyvkereskedésekben.

— Galádi étkező, vidékiek találkozó helye a volt Törő vendéglő, Csapó-u. 14. (Az új tulajdonos Buzás Lajos, vendéglős.) Magyar konyha, jó bor, frissen csapolt sör, figyelmes kiszolgálás.

— Felhívás. A debreceni gazdasági egyesület azon tagjait, kik nagyméltóságú Rubinek Gyula földmivélsügyi miniszter ur előtt tisztelni kívánnak, kérem, hogy folyó hó 16-án, vasárnap délelőtt 9 órakor a Polgári és Gazdakörben összegyűlni sziveskedjenek. — Jóna István, elnök.

— Legrosszabb nyakkendőit is újjá alakítják Péterfia-utca 53 alatt az udvarban balra.

— Ifj. Schaff János táncintézetében a Royalban, az új tanfolyam e hó 17-én kezdődik. Beiratásokat elfogadok lakásomon Csapó-utca 61 sz. Külön órák bármely időben. Minden vasárnap este 12 óráig tartó nagy táncestély. — Piros Béla lakatos műhelye Péterfia-utca 32. szám.

— Városunk legmegbízhatóbb és legrégebb molykár elleni megóvó vállalata: Nagy József, szücs-mester, Szent-Anna-u. 3. sz.

— Puzsgósüveget vesz a „Török-puzsgógyár.”

— Margit-fürdő állandóan nyitva. Schuschter Ferenc toqaszati műterme Vár-utca 11. sz.

Választási mozgalmak

A Bikában kedden 18-án délután 6 órakor tartandó női nagygyűlésre pesit előadók érkeznek a következő előadásokat tartják: „Nem a nőnek van szüksége a politikára ha em a politikának a női lélekre” (Rónai Paula nővér) Budapest. — Keddi nagy gyűléseinken felváltva szólnak a párt jelöltjei: Dr Bernolák Nándor, Dr Pröhle Vilmos és Milotay István dr.

SPORT

A válogatott csapat összeállítása. Pénteken állították össze Debrecen válogatott csapatát, akik az UTE ellen képviselik Debrecen színeit. Kapus: Eisler, hávéd: Fried, Fehér, halfok: Megyeri, Gerő, Móra, csatárok: Tárkányi, Polanczky I. Szolárszky, Német, Polanecsky. Csodálkozással látjuk Poroszlay, Ökrös II., Petrucz mellőzését. Reméljük, ez volt a dicső multu kerület utolsó ténykedése.

KÖZGAZDASÁG

A HAJDUFÖLD VASÁRNAPI
MELLÉKLETE
ROVATVEZETŐ
BIRÓ PÁL

Vámospércsvideki szőlőtermelő szövetkezet

Első ízben 1918. év őszén vettem felszínre szűkebb körben egy Vámospércsen létesítendő szőlőtermelő szövetkezet gondolatát, de az akkor következő szerencsétlen politikai helyzet egyrészt az érdeklődést teljesen lekötötte, másrészt a megvalósítást lehetetlenné tette. Hosszabb kényszerű szünet után megkísérlem ezt az eszmét újból propagálni, felhiva szőlőbirtokos társaim becses figyelmét arra, hogy amit eddig hibánkon kívül mulasztottunk, igyekezzük azt mentől előbb, teljes megértéssel helyre hozni, a menthetőt megmenteni.

Akárhogy alakuljon is végeredményképen hazánk politikai helyzete és területe, azzal tisztában lehetünk, hogy mezőgazdaságunkra igen nagy feladatok fognak hárulni; hogy ennek termelőerejét a lehető legmagasabbra kell fokoznunk, mert különben az óriási követelményeknek meg nem felelhetünk. Több termelés és kivitelképesség azok a főszempontok, melyekre mint kitűzött célra figyelmünket irányítanunk kell. A szőlő (bor) termelés talán legelső sorban alkalmas ezen követelmények megvalósítására, ha helyesen felismerjük hiányait és az ezek elhárítására alkalmas módokat. Szőlőtermelésünk főbaja, hogy úgy a termést előkészítő, mint védekező eszközök-szerek beszerzésénél, mint a kész termés értékesítésénél sokkal inkább ki van szolgáltatva a közvetítő kereskedelem kluzsorázó irányának mint bármely más termelési ág. — Különösen károsan éri ezt a hátrányos helyzetet a kisebb termelő. — Egyik fő oka ez annak, hogy a kisebb termelő silányabb, rosszabb minőségű anyagokat használ, a védekezést gyakran túl takarékosan végzi, vagy el is hanyagolja, termését tökéletlenebb eszközökkel dolgozza fel, csekélyebb értékű borát megfelelő edények és pince hiányában elpocsékolja és alig jöhet abba a helyzetbe, hogy az ugynevezett kedvezőbb conjunkturákat kihasználhassa. — A magas termelési költségek mellett nem kap megfelelő magasabb hasznot, nincsen ami tökéletesebb, jobb munkára ösztönözzé. Igazolja ezt az „uri bor és paraszt bor“ általánosan ősmert minőség és árbeli különbsége. A közép és nagyobb termelők is érzik ezt a hátrányt, ha nem is olyan mértékben mint a kis termelő. Ugy a beszerzés mint az értékesítés körül mutatkozó bajokat ki lehet küszöbölni „beszerzési és értékesítési szövetkezet“ alapításával. A beszerzés körüli előnye a szövetkezésnek a nagyban termelési helyen való vásárlás, a közvetítő kereskedelem kikapcsolásával. Ez

annyira kézenfekvő, hogy bővebb tárgyalást nem igényel. Csak arra kívánok reámutatni, hogy könnyen megtörténhetik, miszerint faanyagot, rézgálicot, meszet, mütrágyát a jövőben külföldről kell beszerezni, amely körülmény a közvetítő kereskedők még az eddiginél is nagyobb sorozatát tartatná el a mi bőrünkre, költségünkre.

Az értékesítésnél a fő haszon piacképes áru előállításának lehetősége; szövetkezeti borrhaktár, szakszerű borkezelés, borszesz főzés; az összes melléktermények előállítása (borseprő, — törköly pálinkafőzés, borkő, szőlőmagolaj gyártás stb.) az eszközei. A mai szőlőtermelés és pincegazdászat mellett ez értékes melléktermények egy része elvész, holott az intenzív kihasználás szempontjából nemzetgazdasági fontosságuk jelentős. Meggyőződésem, hogy gazdasági erőnk teljes expánziójának követelményét szem előtt tartva kormányengedélyt bizonyos borvidékre alakult szövetkezet ilyen üzemhez minden akadály nélkül nyerhetne.

Különösen alkalmas fekvésénél fogva Magyarország északkeleti részén (vagy szélén) Vámospércs vidéke, egy ilyen irányú szövetkezet létesítésére. Vámospércset környékéhez való viszonylagos helyzete pedig egyenesen mintegy kijelöli központul. Fővonal mellett való fekvése, Léta, Bagamér, Mártonfalva vidékének egyetlen vasuti állomása is lévén, több ezer holdra rugó szőlőtermelő vidéket von ide. A Vámospércs vidéki szőlőtermelő szövetkezet működése mind ezekre a területekre kiterjedne. A szövetkezet mint jogi személy nem törekednék minél nagyobb haszon elérésére illetve kimutatására, hanem az alaptőke normális kamatoztatásán (5%), amortizáción és üzleti költségeken kívül valóban minden hasznot visszajuttatna tagjainak az igénybevétel arányában. A szövetkezet tagja csakis ezen területen szőlőbirtokkal bíró egyén lehetne, borkereskedők és a szőlőműveléshez szükségelt anyagokkal (fa, mész, mütrágya) kereskedők kizárásával. A szövetkezeti tagság a szőlőbirtokosi minőséggel függne össze, azzal együtt megszűnnék. A szövetkezeti alaptőke a szőlőbirtok területe arányában jegyzendő részjegyekből alakulna. Holdanként (és ennél kisebb terület után) egy részjegy lenne kötelező. Ennél magasabb arányban viszont senki sem jegyezhetne. Egy részjegy 400–500 korona lenne ami a szükséghez képest részletekben lenne befizetendő. A szövetkezet igazgatósága a nagy-, közép- és kisbirtokosokból alakíthatnák a felőlet terület szőlőbirtokainak e kategóriákra eső arányában. Kisbirtok 3 kat. holdig, középbirtok 15 holdig, nagyszőlőbirtok

ezen felül lenne sorozható.

A szövetkezet megalakulása után a tagok részére való közös beszerzés azonnal megkezdődne. A legközelebbi jövő programja lenne: hogy települ alkalmas, vasutmelletti terület megszerzése, raktárhelyiség létesítése (esetleg egyelőre cementtartályok nélkül) szeszfőző. A szövetkezet úgy saját számlájára mint tagjai bizományosaképp folytatná a bor üzletet. Utóbbi esetben előleget is nyújthatna tagjainak. — Ezeket bő termés esetén kölcsön hordókkal is segíthetné. A saját számlára folytatott bor és szesz üzlet jövedelméből tagjai a szövetkezetnek eladott bor, must, törköly, seprő etc. arányában részesednének visszatérítés alakjában.

Sz rintem évek során át főleg a borszeszpácolás mutatkozik rendkívül jövedelmező vállalkozásnak, mivel a hosszú háboru nyomán világszerte fellépett szeszhiányra tekintettel nagyon alkalmas kiviteli cikket képezhet. Valutánk javítására figyelemmel ez a termelési ág minden kedvezményre és pártolásra számíthat.

Röviden nagy vonásokban ezekben kívántam vázolni egy ilyen szövetkezet munkaprogramját, megalakításának kívánatos, sőt szükségszerű voltát, lehetőségét és előnyeit.

Felkérem tisztelettel szőlőbirtokos társaimat, hogy a szövetkezés gondolatát magokévé tenni, azt különösen a kisbirtokosok körében is népszerűsíteni sziveskedjenek, hogy egy a közeljövőben összehívandó előkészítő értekezlet, a mindnyájunk érdekében álló ügyet a megvalósulás stádiumába juttathassa. Az előkészítő értekezlet meghívóját a „Hajdúföld“ napilapban fogjuk közzétenni.

Ferenczy Tibor dr.

— Az aratásra régi szokás szerint eljöttek az alföldre a tót és ruthén munkások is. El akarnak jönni az idén is. A magyar kormány megengedte, hogy jöjjenek. Aki azonban tót és ruthén munkásokkal arat, tartsa kötelességének felvilágosítani a helyzetéről őket. Meg kell nekik magyarázni hogy Magyarország gazdasági egység és a jövőben csak akkor engedheti őket ide aratni, ha a területi integritás helyreáll, mert az ország nem tűrheti, hogy termése idegen államok területére hurcoltassék.

— Tenyész- és igavonó állatok vásárlása a budapesti marhavásáron. A földművelési kormány részére a Mezőgazdák Szövetkezetének igénybevételével az utóbbi pár vásáron egy háromtagú bizottság, melynek Mayer Ottó állategyfőfelügyelő is tagja, a vásár megnyitása előtt tenyésztésre és igavonásra alkalmas állatokat vásárolt. Az akció, mely jól volt elgondolva, a gyakorlatban nem igen vált be. Első ízben még 32 darab tenyész- és igavonó marhát tudtak összeszedni, másodízben 9-et, de a szerdai vásáron már csak kettőt. Lehet, hogy később, ha a felhozatalok megnövekednek, több tartani való marhát is össze tudnak majd válogatni. A tartási célokra megvásárolt állatokat Budapesten előbb megfigyelés alá veszik s így a rendeltetési hely

Ha szép akar lenni? Korzó arczkremet és szappant használjon!

PARFUMOK prima minőségűek, Pipere szappanok. Mindenféle piperecikkek. kótszerek, irrigátor felszerelések, gumi árak, GAZDASÁGI GYIKKEK, kreolin stb. legolcsóbban szerezhetők le a

Korzó Drogeriában Piac-utca 42.

GEBAUER KAROLY ÉS TARSA

TEMETKEZÉSI VÁLLALATA, KOSSUTH-UTCZA 2. SZÁM.

Alapítva: 1868. évben.

Temetéseket a legolcsóbban eszközöl a leg-egyszerűbbtől a legdíszesebb kivitelig.

TELEP: Homokkert, Hid-utca 8. szám.

állományának befertőzését igyekeznek megakadályozni. Az első ízben Budapesten összevásárolt tartani való marhákat is megfigyelés alá vették, azonban ez nem tudta megakadályozni azt, hogy az egész csapat szaj és körömfájásba essék

Nyugdíjas vasutasok gyűlése. Kugler Mihály, az államvasuti nyugdíjasok központi elnöke városunkba érkezett, hogy a debreceni helyi választmányt megalakítsa, mi végből ma vasárnap d. u. 5 órakor lesz a nagy vasúti állomáson az alakuló közgyűlés.

Uj Tàncziskola.

VASS MIKLÓS fővárosi okl. táncztanító és WEISZ LACI Debreczen az Arany Bika kistermében, modern alapokra fektetett tánciskolájukat e hó

22-én, szombaton este 8 órakor

ösmerkedési estély (össztáncz) keretében megnyitják. A tanítások e hó 25-én kezdődnek. Beiratkozások naponta d. e. 10-től este 7-ig a Bika kistermében. — Tanítva lesznek a mai modern tánczkülönlegességek és aktuális magyar tánczok. Egyetemi hallgatók és fizetnek kü ön kurzus, külön gazdasz, kereskedő és iparos kurzus. — Haladók részére továbbképző tanfolyam a fenti beosztással. Különórák a nap bármely szakában. A nagyközönség szíves pártfogását kérve maradtunk hazafias tisztelettel

VASS MIKLÓS és WEISZ LACI

Színház

Rovatvezető: ZIVUSKA JENŐ dr.

CSOKONAI SZÍNHÁZ:

Vasárnap délután: Tolvaj, sziamü; este: Aranyember, dráma.

* **Tartuffe-ről**, melyet a Csokonai-színházban pénteken adtak, e lap hasábjain már elmondtuk az elmondandókat. Hogy visszaférünk reá, azt Ivánfi Jenő vendégjátéka miatt tesszük. Ezt a híres darabot itt láttuk egy másik kiváló színestől, Bihari Ákostól is, s így abban a kellemes és ritka alkalomban van részünk, hogy a két művészt összehasonlíthatjuk. Elismerésünknek talán a leghizelgőbb, de egyúttal a legtárgyilagosabb kifejezése az, ha megállapítjuk, hogy mindketten önállóan, más-más oldalról fogták fel szerepüket. Bihari Tartuffe-je komor, szenvedélyes, csaknem a tragoedia szintjét érintő. Inkább félünk és elrettegünk tőle, semmint mosolygunk felette. Ivánfi ellenben a kedélyes Tartuffe. Egy nagystílyú iparlovag, aki a pimasz szenteskedést csak azért űzi, hogy bizonyos előnyöket érjen el általa. De az egész egyéniségnek nála az az alaptónusa: hitvány egy dolog, amit elkövetek, de azért ne tessék azt nagyon komolyan venni. Tudom én, hogy alakoskodom, de mivel ezt tudom és be is vallom, azért nem is vagyok olyan rossz. Ivánfi inkább a vigjáték hangulatába ülteti át a darabot. Vajjon az ő felfogása moliere-ibb-e, vagy a Biharié, arról céltalan volna minden vitatkozás. Mind a kettő a művészek egyéniségéből fakad, tehát jogosult, s hogy kinek-kinek melyik tetszik, az megint a néző ízlésének és kedélyvilágának a dolga. Hálásak lehetünk, hogy rövid idő alatt két olyan színészt lehetett szerencsénk

látni, akiket össze lehet egymással mérni és pedig a legszigorubb, a legmagasabb mérték alkalmazása mellett.

* **Kabay Kálmán és Bihary Gizella** hangversenye a kath gimnázium disztermében, holnap este fél 6 órakor kezdődik nem pedig 8 órakor.

* **Jászai Mari, Paulai Erzsé, Bajor Gizi és Pethes Imre** a Nemzeti-színház művészeinek együttese, ma este a Csokonai-színházban vendégszerepelnek. Szinre kerül az Aranyember dráma. Jegyek korlátolt számban előre válthatók.

* **Ma délután a Csokonai színházban fél öt órai kezdettel, mérsékelt helyárakkal Bernstein világhírű szimfonia, a Tolvaj kerül színre. A főszerepeket Kovács Lulu és Bihari Ákos játsszák.**

* **A szerelem vására** bemutatója. Az idei színházi évad drámai újdonságai között a legnagyobb sikert Sydney Garric izgalmas cselekményű amerikai története, a Szerelem vására aratta. A szenzációs újdonság Debreczenben csütörtökön kerül először színre. Morland Laviniát, aki kedvesét ölte meg, csütörtökön és pénteken T. Simkó Gizi, szombaton és vasárnap Kovács Lulu játsszák. Szükség volt a kettős szereposztásra, mert a hatalmas s bravuros szerep az előadó minden idegszálát igénybe veszi és teljesen kimeríti. Gastont, a féktelen csábítót Thuróczy, a gazdag és kegyetlen bankárt László Gyula játsszák. Kétségtelen, hogy a Szerelem vására a debreceni közönség minden érdeklődését lefoglalja s alig akad majd Debreczenben olyan színházba-járó, aki ezt az elejétől végig izgalmas és érdekes darabot meg nem nézi. Az igazgatóság különös gondot fordít a kiállításra, a rendezést a fővárosi bemutató mintájára László Gyula vállalta magára. Jegyek a Vig-színháznál keddtől kezdve válthatók.

* **Miss Amerikan III.** Az égő város ma, vasárnap utoljára az Uraniában. Előadások 3, 5, 7 és 9-kor. Jegyelővétel délelőtt 10—12ig.

* **A III-es. Heltay Jenő regényét, Rajnai Gábor** főszereplésével ma utoljára mutatja be az Apollo. Előadások 3, 5, 7 és 9-kor. Jegyelővétel.

* **A nők rabszolgája**, tragédia 5 felvonásban, egy remek erkölcsrajz. Ma, vasárnap utoljára az Arany Bika moziban. Előadások 3, 5, 7 és 9-kor.

* **A mozgóképfői műsora:** Arany Bika: Hamis vér, dráma 3 felvonásban és a Z sugarak, farsangi komédia 3 felvonásban, Giget a főszerepben. — Apollo: Harc a milliókért, dráma 5 felvonásban, főszereplő Ivette Andrejor. — Urania: A töviskoszorú, dráma 4 felvonásban, főszereplő Carola Toelle.

APOLLO Vasárnap május 16. "A III-es" Heltay Jenő regénye 5 felvonásban. Főszereplő: RAJNAI GÁBOR. Előadások 3, 5, 7 és 9-kor.	URANIA Vasárnap május 16. Az amerikai Pathé-filmgyár mesterműve Miss Amerikan III. Filmregény 4 részben 21 felvonás. III. rész Égő város. Főszereplő Vernon Castle. Előadások 3, 5, 7 és 9-kor.
ARANY BIKA MOZI Vasárnap Május 16. A nők rabszolgái Tragédia 5 felv. Főszereplő Manja Tratschewa Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor.	

Kiadja: MAGYAR NEMZETI KÖNYV- ÉS LAP- KIADÓVÁLLALAT RÉSZVÉNYTÁRS.

Tüzfát

minden mennyiségben házhoz szállítok ölenként és aprítva méterházsáncként

Polyánszky Orest tüzfakereskedő

Miklós-u. végén, Szoboszlói-ut. és Ficz-u. 58. Ugyanott faszén is kapható.

A nagyerdeifürdő

nyári kertjében vasárnap délután 4 órától 9 óráig

a vasi gyalogezred zenekara hangversenyez.

Tőkepénzes keresztény társakat keresek

világszabadalommal és Jézus szíve védjeggyel védett

milliósi jövőjű első országos keresztény különleges fakoporsógyár mielőbbi felállítása: sához és megnyitáshoz. :

Létesítendő keresztény gyáraink az egész kereszténység által pártfogolva és támogatva van. Érdeklődők a helybeli gyártelep iránti kérvényemhez csatolt szabadalmi rajzaim és leirataim a városi tanács iktatójában megtekinthetők. Továbbiak megbeszélése megbízottammal

Baross-u. 14. szám 4-ik ajtó alatt.

Zsidó tőkére nem reflektálunk!!

Hajduvármegyei katonai parancsnokság.

271. szám. Kt. 1920.

FELHÍVÁS

Nyugállományú és rokkant tisztak az alvezredesi és ennél alacsonyabb rendfokozatban levők közül — a Honvédelmi Miniszter Ur folyó évi 84734/8. 2a. 1920. számú Kormányrendelet értelmében — ideiglenes alkalmaztatásukat a debreceni m. kir. katonai körletparancsnokságnál kérhetik.

1. A kérvényben feltüntetendő, hogy az illető a világháború alatt hol és milyen beosztásban teljesített tényleges katonai szolgálatot.

2. Hány effektív szolgálati éve van.
3. Családi állapota.
4. Hol és milyen beosztást öhajtana.
5. Rang.
6. Életkor.
7. Mikor helyeztetett nyugállományba.

Az ily kérvények folyó hó 20-ig a Hajduvármegyei katonai parancsnokságnál (Vármegeyháza) benyújtandók.

Szentgyörgyi ezredes sk. vármegyei katonai parancsnok.

Értesitem a tisztak megbízóimat, hogy és mindenféle színre festek. Tisztítok férfi és női ruhákat legkényesebb igényeknek megfelelően **8 nap** alatt, gyász vagy sürgős esetekben soron kívül 48 óra alatt kifogástalanul készítem. — Becses pártfogást kér

Hungária gőzmosó és kelmeifestő vegytisztító vállalat
 Debreczen, Péterfia-u. 4. Telefon 399.

Temetésekre élő- és művirág sirkoszorúk, valamint színházi és alkalmi csokrok legcsóbban szerezhetők be

Rózsa Virágcsarnok
 DEBRECZEN, KOSSUTH-U. 2. (VÁROSHÁZ.)

GYÁSZESETEK ALKALMÁVAL FORDULJON BIZALOMMAL

FEHÉRTÓI BÉLA

temetkezési intézetéhez. Debreczen, Dégenfeld-tér 4.

Hol temetéseket a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig a legolcsóbb árban személyes felügyelet mellett eszközöztetnek. Exhumálást és hullaszállítás vállalatunk. Koszorúk választékban.

Ma azt akarjuk, hogy cipőink sokáig tartósak legyenek, használjuk cipőink tisztántartására és fényesítésére a

HAJDU cipő-krém

amely tökélyre teszi, ápolja, puhán tartja és konzerválja a bőrt. A mai drága cipő ár mellett, nagyon meg kell válogatni, hogy milyen krémmel tisztítsuk cipőinket. Mert a vizes krém idő előtt felkoszosítja és megrosszítja a bőrt, akkor pedig jobb lett volna inkább semmitsem használni. Tessék próbát tenni az első dobozzal, megfog mindenki győződnie arról, hogy a Hajdu cipő-krém a mai idők elsőrangú gyarmánya. **Kérjen mindenki a kereskedésekben „Hajdu” cipőkrémet!**

Nagybani megrendelést elfogad

MIKE FERENCZ „Hajdu” cipőkrémkészítő
iroda, Varga-u. 9. szám.

Fejős teheneket fele tejhaszonra

vállalok kitünő tartásra
Dezső L. Maróthy-u. 19.

Eladó ház

üzemek vagy gyárnak is alkalmas, vízvezetékkel és villanyvilágítással berendezve, üzlethelyiséggel ellátva. Értekezhetni lehet: NYUGATI-UTCA 26. SZÁM ALATT.

Sertéseket és bárányokat

feles tartásra, jó legelő és kitünő ellátásra vállalok Dezső László Maróthy György-utca 19. sz.

Széchenyi-utca 16. szám alól

Kosmetikai intézetemet Hölgyfodrászattal és MANICÜR szalonnal

libbontva **Simonffy-utca 7. szám** alá (Zander) helyeztem át. Arcbőr kezelés villamos uton. A leg-súlyosabb arcbőrhibákat és szőröket villamos uton **utáramyom** nélkül eltávolítottam. Leggondosabb hajápolás, fésülés, ondulás és kézápolás férfiaknak is.

ZONGORA

Bosendorfer és rövidebb alakban kitünő állapotban eladó Dezső L. irodája Maróthy-u. 19.

Pályázat

a debreczeni felügyelői állásra
kaszinóban

Ez állásra rokkant nyugdíjas katonatisztek pályázhatnak. Javadalmazás: lakás (butor-zatta) fűtés, világítás és egyezség szerinti fizetés. — Pályázatokat a Casino igazgatójához kell beadni.

Hentesüzlet

teljes felszereléssel állomáshoz közel forgalmas helyen teljes felszereléssel eladó DEZSŐ LÁSZLÓ IRODÁJA Maróthy-u. 19.

GŐZMALOM

felállításához 25 PH gőzgép teljesen üzemképes azonnali átvételre eladó.

Dezső László irodája Maróthy-utca 19. sz. alatt.

Most érkezett áruk:

- Szilva lekvár
- Borkő
- Keményítő
- Gyufa
- Hamuzsir
- Vaspor
- Naftalin
- Hegyi kréta
- Klórmez
- Kékítő
- Ruhafesték
- Timsó
- Porfesték minden színben
- Firneisz valódi
- Budai föld
- Gipsz
- Gyanta
- Enyv

Legelősebben kapható

Kontsek Gézánál, Rössuth-utca.

Eladó ház

Hatvan-utca elején 7 és 5 szobás nagy udvar, kert, istálló kocsiszinnel eladó Dezső László irodája Maróthy-utca 19.

PALLAS

vegyszereti labororium ajánlja legmegbízhatóbb minőségű készítményeit:

„PALLAS” szájvizet, mely teljesen pótolja a cseh nyári Odol készítményt.

„PALLAS” sóborszeszt, békebeli miúsegenel fogva egy kúlsó mint belsej használatra kiválóan alkalmas háztiszta.

„PALLAS” cipőkrémeket fekete és sárga színekben, vízmentes készítmény, a bőrtápolja és tökélyre teszi. Azonkívül: **Schampang-Water Bay rumát**, mely a fej mosására a legjobb szer. A kopra képződését megakadályozza, a fejbőrt tisztán tartja, üdíti.

Dr. Heider előiratu fogporát: zacsokban és nagy dobozban. Hefehérré teszi a fogat és kellemes szájíz ad.

Közkedvelt magyar bajuszpedrőjét, fekete és barna színekben.

Kiváló minőségért garanciát vállal a

„Pallas” vegyszereti, gyógyszerészeti és kozmetikai labororium **DEBRECEN, ZAPO-ly-utca 8. szám.**

Családi ház

Rákóczi- és Péterfia-utcán 5 szobás lakás és melléképületekkel vétel esetén beköltözhető lakással eladó DEZSŐ LÁSZLÓ IRODÁJA Maróthy-utca 19. szám.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Hétköznapokon tíz szög 5 korona, minden további szó 50 fillér. — Vasárnap tíz szög 6 K, minden további szó 60 f. Vastagabb betűből szedve duplán számítottak.

Minden vonattal érkezik friss hal a hortobágyi halastóról Egyháztér 6. szám alatti elárúsító helyre.

Blattner József

Csapó-utca 1. sz. Üvegezési és képervezési vállalkozás, ábrák nagy választékban.

Baromfivész

elleni ladbacs: „Matus”. Előzetes használata meg-gátolja a vész kitérését, a megbetegedett szárnya-sokat pedig biztosan meg-gyógyítja. Csakis a „Re-ményesség” gyógyszerárban Debreczen, Csapó-u 22. kapható. Vidéki megren-delések postafordultával eszközölhetnek.

Hatvan-utcai

gazdaság folyó hó 16-án, d. e. 10 órakor évi köz-gyűlést tart, Csap-utca 11. sz. tanulóba, az önd-ódi és újföldi birtokoso-kat tisztelettel meghívja. Elnökség.

Jóforgalmu

uri fodrászüzletemet be- vonulás miatt, kauczió mellett bérbeadom. Ba- logh Zoltán Hajduböször- mény, Fő-utca.

Kiss Ferencz

női szabó Piac-u. 56 szám. Izsékes munkát jutányos áron készit.

Elveszett

e hó 12-én d. u. 4 és 6 óra között a nagytemplom és Timár-utca között egy lila bélesű zsaket mellény. Megtalálója nagyobb ju- talomban részesül, — ha visszajuttatja Győri és Béli céghez, Egyháztér 3. szám.

A debreczeni

Háztulajdonosok választ- mányi tagjait folyó hó 16. vasárnap délelőtt 9 órára meghívom, mivel a váro- sunkban időző igazság- ügyi Miniszter Urnál kül- döttségileg fogunk tiszte- legelni. Suhajda Béla elnök.

Vecsey Antal

vizsgázott fogtechnikus Szent Anna-utca 6. szám. FOGHÚZÁS FOGTÖMÉS

Katonai egyenruhák

tavaszi öltönyök mérték után, vagy fordítások a legelősebben és csinosan készílnék úri szabó üzletében Kossuth-utca 58. sz. Katonai cikkek raktár.

Ki volna hajlandó 3 szobás utcai modern lakást kedvező feltételek mellett átadni azonnal esetleg eszerélt udvari 2 szobással.

Hamisítogakat

töröttet is veszek Tamás József kir. hg.-u. 10.

Burgonya

mérsékelt áron a Bika szálloda előtt és a do- hánybeváltó hivatalnál ma- naptól kezdve, míg a készlet tart, — korlátlan mennyiségben kapható.

Eicserélem

egy szoba és konyhás bu- torozott lakásomat hason- lóval. Ajánlatokat a kiadó- hivatalba kérek.

FORGÁCS I.

Művés. Bádagos-utca.

Zongorák

és pianó eladó. Szendrő zongora raktár. Bathányi- utca 22.

Lapelárúsítók

(rikkanások) fővárosi ja- pok elárúsításához magas jutalék mellett felvételnek lapunk kiadóhivatalában.

Méhrajokat

veszek. Csanak József Piacz-u. 51.

Nagyszepesen

40 hold magyar szántó- föld és az újföldön a szállótelep mellett 9 és fél magyar hold föld el- adó. Értekezhetni a tu- lajdonosnál Loránffy-u. 11.

Koros Sándor

férfi-szabó üzletében Piac-u. 66. Saját készítésű elegáns férfi öltönyök kaphatók.

Hálószoba

berendezés, egy íróasztal 12 személyes meiszeni — porcellánkészlet, egy pár gummi csizma eladó. — Megtekinthető 17-én d. u. 2 órakor a 2-es huszár- laktanyában.

Bélyeggyűjtes és véső- intézet

PAULÓ I. Bathányi-u. 22.

Kisbirtokosok Biztosító Intézetert.

a Magyarországi Kisbirtokos Szövetség és az Országos Kisgazda- és Földmivesspárt alapi- tása működését a Tiszántul is megkezdte.

Elfogad tűz- és életbiztosításokat.

Előnyös díjtételek. Kartelen kívül álló intézet.

VEZÉRÜGYNÖKSÉG DEBRECEN FERENCZ JÓZSEF-U. 42.

Ugyanitt utazótisztviselők, gépirónó és irodaszolga felvétetik.

Znaimi ugorka Szilvalekvár Ecet Szóda szappanfőzéshez Jégszóda Buzakeményítő Kékítővíz Enyv Gyanta Firneisz valódi Litophan fehér festék Budai föld Mohai Agnes Balatonfüredi Igmándi és Ferenc József vizek a legelőnyösebben **Félegyházy Jánosnál kapható.**